

MEGJELEN
minden
P É N T E K E N .

Előfizetési díj:
Egész évre... 6 frt. —
Fél évre... 3 „ —
Negyed évre... 1 „ 50

DÉLIBÁB.

Szépirodalmi, művészeti és társadalmi heti lap.

Felelős szerkesztő és kiadó: Gróf CSÁKY ALFONS

SZERKESZTŐSÉG
és
KIADÓ-HIVATAL:
Varga-utcán 2256 sz.
KÉZIRATOK
nem adatnak vissza.
Hirdetések
a legjutányosabb ár
mellett vétetnek fel.

II. ÉVFOLYAM.

DEBRECZEN, 1878. AUGUSZTUS 2.

31. SZÁM.

A hírlapirodalom svindlerei.

(Folytatás.)

Mielőtt azonban erről szólanánk, bővebben fogjuk illusztrálni a képmutatás törpe hatalmas-kodóinak lelkiismeretlen üzelmeit, a kik nem törek-szenek irodalmunk emelésére és fölvirágoztatására, hanem uralják saját klikkjök bornirtságát, imádják ama darab konczot, melylyel svindler életöket ten-getik. Humbugot üznek ezek mindenkől, mert humbug nekik minden: az erkölcs, a tudomány, a becsület s a lélek.

Tartsuk azonban szem előtt, hogy a mákvi-rágok e prototyp fajai csak a nyegleség és üres-fejűség szereplésével esapnak zajt. Igaz, hogy épen ezáltal vonják magokra a hiszékeny tömeg figyelmét s az üzlet annyi ezer konkurráló-vállala-ta között épen ezért vétetnek először is észre.

Csodálatos dolog ez nagyon.

A szédelgés, a körülmények ravasz kizsák-mányolásával óhajtott boldogulás, és ezzel kapcsola-tosan a tanulatlanság, a nagy pipáju, de kevés dohányu mokány-berevizmus akkor kezd lábra kapni, midőn országszerte hódít a tudomány.

Az élődi „Volksblattok,” s az ezeket maj-moló többi zuglapok, a melyek a sajtó becsü-letét és méltóságát törekszenek aláásni; a zsib-vásáros irodalmi üzerek és ponyvakia-adók, a kik az irodalom hitelét iparkodnak meg-rontani; az al- és felvidéki panszláv lap- és könyvvállalatok, a melyek hazaellenes fércz-kiadványaikban agyafurt okoskodásokkal, rágalmazással vagy gyanusítással a más nemzetiségi nép gyűlöletét igyekeznek ellenünk izgatni: egyenkint és együttvéve épen nem törekszenek a mai elfásult szívű, satnya társadalom életre serkentő szellemi orvosai lenni.

Igaz, hogy azért zuglapok és azért kufárki-adók! — Mint ilyenek természetesen nem ismerik el a tisztességes irodalom feladatát.

Ellenkezőleg cselekszenek tehát.

Azon vannak, hogy továbbra is megmételyez-zék az izlést, kiirtsák a társadalom kebléből a jobb érzést és nemesebb indulatot, hogy ekép az iro-dalmi tisztességgel homlokegyenes ellentétben, a legkirívóbb cinizmussal a rom-lottságot és feslettséget terjeszthessék.

Ugyanezek a zszurnalisztika keselyűi, akik min-dig ott keringenek, a hol botrány adja magát elő.

Közönyös előttük a mások becsülete és lelki nyugalma; belopóznak ök a magán- és családélet szentélyébe, hogy annak titkait kicsenjkék; hize-legve alakoskodnak, hogy aztán, mint a farkesóváló eb megmarhassanak. — Csak botrányt fedezze-nek föl valahol; az ő mesterségük, hogy vérszopó pióczaként mikép zsákmányolják ki az olvasókö-zönséget, elferdítvén a dolgot czéljukhoz képest.

Spekulálnak a hírlapirodalommal, épen ugy, mint némelyek zabbal, mások részvényekkel. Csupa számításból is rágalmaznak és kompromittálnak egyeseket vagy testületeket, hogy a gyerekes csip-keedés és személyeskedés eszközeivel alávaló mó-don kicsikarhassanak egy kis „subvencziót.”

* * *

Vajjon kapós volna-e ma egy-egy „Volks-blatt“-féle, ha füllentés, tapogatózás, gyanusítás, rosos akaratu elítélés, beestelenítés vagy rágalma-zás nélkül újságotna egy es dolgokról?!

Egy csipős szó, kényes kaland, egy kis pikan-tería, (ha koholt is) igen élvezetes csemege szokott lenni az olvasók előtt, a mi utóvégre hasznót is hozhat; ha az előfizetők száma szaporodik.

Igy tesz leginkább a német zugsajtó. A tiszt-

tességes magyar lapok ennek ellenében alig gyarapodhatnak, a nagyobb terjedelmű, jóirányú irodalmi vállalatoknak anyagi sikerre alig lehet reményök, mert a jóízű közönség a sok polyva között észre sem veszi a buzaszemet, s mert a leghirtelenebbül indított szószátyár férczlapok is felülmulják amazokat elterjedésben.

Igaz, hogy csakis — elterjedésben!

* * *

A kufárkiadók, a kik a babonáságot holmi csudatörténetek, az erkölestelenséget pedig aljas ponyvahistóriák által csepegtetik jóra való magyar népünk szívébe, mely, miután a bucsúkon, vásárokon és egyébütt leginkább a ponyván árult dolgokhoz juthat könnyű szerrel (árultatván azok az ő erszényéhez mért krajezárokért), holmi „Kövévált istentelen tatár,“ „Disznóvá vált zsidó,“ „Az ördög és a strázsa,“ „Sobri Jóska, vagy egy gonosz rabló, ki önmagát megfogja“ vitézi versezet, stb. „valósággal megtörtént igen mulattató históriáit“ kénytelen megemészteni, — valódi megmételvezői népünk erkölcesinek — ily üzelem által módnélkül meggazdagodnak.

Csoda-e azután, ha népünk elhiszi, hogy a levágtott fejű bűvészi előadások, ördögmotolla táncok és szellemidézések tiszta valóságok?

Bizony nem csoda.

* * *

Mit szóljak már most naptárirodalmunkról, a mely évről-évre nagyobb lendületet vesz.

Ma már a vidéki naptárak is csaknem versenyt tartanak a fővárosiak számával. Alig van jelentékenyebb város az országban, a melynek nyomdája, s alig nyomda, a melynek naptár-vállalata ne volna.

Hanem minő naptárak ezek!

Tiszteljük a kivételeket, s épen ezért engedjék meg nekünk ezek számát elhallgatnunk.

A többiek mindnyájában a csalétkes időjós-lással megspékelt naptár-rovaton kívül, néhány elkoptatott adoma, néhány gyarló versemény, népdal vagy szerény ujévi gratuláció, az elmaradhatlan vásárok, egy kevés bélyegilleték, ráadásul Orlicé hirdetései s kész a „kalendárium.“

S vajjon van-e kelete?

Kérdehetjük azt. Hisz' népünk lelki szükségének, ismeretvágyának kielégítésére a közönséges, sok helyütt még a jobb módu földmives családok hajlékaiban is, (ha csak a község népkönyvtárral

nem bír) nem igen áll rendelkezésre egyéb nyomtatott mű, mint egy-két imakönyv, zsoltár vagy biblia, az elmaradhatlan kalendárium, és az izlést s erkölcsöt megrontó Tatár Péter-féle verses szörnyűségek.

Könnyű lesz belátnunk, hogy ily viszonyok közt a naptárak szerepe irodalmi és közművelődési szempontból egyaránt igen fontos, hogy azoknak feladata, a nép eszének egészséges tápot nyújtani, könnyed, vonzó-alakban, oly korszerű eszmék ismertetését tűzvé ki célul, a melyek népünket fogékonnyá és hajlandóvá tennék azon intézmények s azon irány elsajátítására, a melyek a művelődésnek, a kívánt talajt biztosítani vannak hivatva.

A fővárosi és vidéki ponyvaczégek ezen a téren is gyakorolják svindler mesterségüket. Örvendetes körülmény azonban, hogy ellenökben néhány év óta jónévű irodalmi intézeteink, tekintélyesebb íróink vállalkoztak a fővárosban (néhol a vidéken is.) egészséges, józan szellemű naptárak kiadására, melyekben az irány, modor és összeállítás a közművelődést czélozza, úgy, hogy a jó ízű vevő előre biztos lehet, hogy emezektől inkább kaphat jót, mint a kufárkiadóktól.

* * *

(Folytatjuk.)

Sólyom Jenő.

Anna napján.

1878.

Mind ott voltak, csak én nem lehettem;
Mind szerettek, s én talán legjobban;
Mind elmondták, mit kívánnak neked,
Csak én imádkoztam el titokban.

Óh! a végzet kegyetlen hatalma
Elszár attól, mit legjobban vágyunk;
Romba dönti legszebb terveinket,
Csupán egy erősebb: szív-világunk.

Óh ez tulszáll földön, s földi sorson,
Mint a csillag ős-világi fénye,
Melytől tündér párázatban úszik
A föld néma, világtalan éje.

Egy ily csillag állt fölöttem akkor,
Bár nem sejtéd, s nem láthatták ők sem —
Sugárt hintett áldólag fejedre
Messze földről hozzád szállott lelkem.

Majthényi Flóra.

KÉT SZIV.*)

Irta Kabdebó Ferencz.

Jelige: „Megfagy a szív, ha nem szeret;
És ha szeret, megég.

Petőfi Sándor.

A történet, melyet elmondani fogok, való; ez pedig, leggyakrabban, a mindennapiasság színezetét hordja magán! Én tehát ez elbeszélésben nem egy mesét akarok adni, mely izgalmában megterhelje az olvasó képzelmet; de elmondom két szív történetét, kik igazán szerettek, szenvedtek; s ha úgy tehetem azt, hogy az olvasó, midőn e lapot leteszi, elmondandja: mikép vesztve bár egy pár érdekes, fellengős jelenést, a helyett egy szerelmet látott főbb vonásaiban, mely meg nem érdemlett büntetésben, sorsban részesült, s melynek révén, lelkén a részvétet érzi átsuhanni — én jól végeztem tisztelem!

Irni könnyű; de irni úgy, hogy az olvasó a lapot a megnyugvás egy nemével tegye le, s általa jobba, nemesebbé legyen: ez a valódi feladat! S ki ír, csak hogy olvassák; s a léleknek, elmének valódi táp helyett eseményt, mesét ad: az lehet divatos íróvá; de hogy életét műve tulélje, — arra ne számoljon!

Egy meghitt barátom atyjának, s részben önmagának története ez; melyet, mint tőle hallék, minden változtatás nélkül fogok elmondani.

Nincs benne költelem; nagyon egyszerű és így hangzik:

Nem lehet annál szebb alakot képzelni, mint amilyen az én nagybátyám volt! Ha az ember vendégei között látta őt, lehetetlen volt rá nem mondani: ez a megtestesült, kétszer finomított gentleman! Hanem az is igaz aztán, hogy vendégnek sem valánk szűkében soha!

Nem volt a hétben olyan hat nap, melyen vendégeink ne lettek volna. — S ő olyan nagyszerűen értette azt a mesterséget, hogy mikép lehet valakit elhatározása ellenére is belevinni a multságba, megvendégetni, jól leitatni!

Azt a szegényt nem engedhetem — szokta mondani, — magamon megtörténni, hogy elmondják, mikép nálam nem mulattak jól!

— De hisz kedves nagybátyám az mind igaz! de azt még sem érthetem, hogy miért kell nekünk minden istenadta nap vendégség!?

— Miért!?! . . . Hát hogy zaj legyen, mi feledtesse az életet; a pohárcsöngés mellett hamar oszlik a gond; a bánat! Miért!?! . . . Hát, hogy feledjünk, hogy teljék vigan az élet, — úgy is elég silány az, s kietlen; míg ha megöntözzük: rózsákat hajt s széppé lesz általa!

És így tovább; s beszélt előttem érthetetlen dolgokat telve cinizmussal, gyakran erős kifakadással, de mindig nyugodtan.

*) Multkori pályázatunk alkalmával dícséretet érdemelt verseny-beszély.
S z e r k.

Egész lényén észlelhető volt, hogy életében egy nagy szenvedésen ment keresztül, melynek sebeit folyton viseli; s bár néha-néha felcsillámlott egy kis vig-ság beszédein: nagyon mulékony volt az, s csak arra emlékeztetett, hogy mily nagy volt a borongás homlokán azelőtt, s hogy a keserűség annál inkább kitűnjék később újra egész valóján.

Oly ember volt ő, ki méltósággal hordotta bánatát; de, a kin néha mégis látható volt a nagy szenvedések késő nyoma!

Egyébaránt engem igen szeretett s értem mindent megtett; talán, mert oldala mellett élve, abból a keserű cinizmusból, melylyel az életet nézte, rám is kezdett volt ragadni; talán, mert szerette vigsgómat, melylyel néha, néha szórakoztatám; talán, mert én valék egyedüli rokona e világon! S tetszett neki bizonyosan az is, hogy van egyvalaki, ki esztelen, hóbortos dolgokat mivel az ő mulattatására, minden bővebb megfontolás nélkül.

— Ne félj semmit! — mondotta gyakran, — ha lovad dől ki: van más elég; ha megversz valakit s „visum repertumot“ vétet, én megfizetem költségét, fájdalmát; ha lábad törik: Párisba viszlek, ujat tétetek!

Én persze aztán szépen megköszöntem, hogy nem kérek belőle: mert szeretnék még épen élni pár évig e szép világon.

— Na, nem is azért mondom édes öcsém, hogy azért menten nyakadat szegd; mert még ifju vagy és szép neked az élet! Ám, ne hidd, hogy ez a legnagyobb baj a világon, ha nyomorékok vagyunk! Vannak nagyobb bajok is annál, mint nyomorék lenni; vannak oly megnevezhetlen, kibeszélhetetlen szenvedések, melyeket át kell szenvedni az embernek önhibáján kívül; oly bántalmak, melyek egész életünk boldogságát eltemetik, s melyek alatt a lélek hasztalanul jajdul fel fájdalmában: mert a világ nem érti, s gúnyjával illet, ha elbeszéled; s mert ferde fogalmak, átkos érdekek játszanak bele gyakran a legszentebb szívkérdésekbe; s jaj az egyesnek, ki ha azon patriarkális hitben nevedett, hogy mindnyájan boldogságra születünk, — szíve, lelke vágyai szerint törekszik boldoggá lenni: mert, ha összeütközésbe jön más érdekekkel, biztosan elvesztette a játszmat, s szerencsés, ha még lelke romjait megmentheti!

Ilyenkor aztán elkeseredetten, s hosszasan beszelt a társadalom visszasságairól, s én hasztalan faggattam kérdéseimmal, látva bánatos emlékeitől felzaklatott rossz kedélyállapotát, mert mindig így felelt:

Majd megtudod egykor; még jókor van!

De aztán csak telt szép csendesen az idő, s nagybátyám hallgatott; én pedig vártam, míg ígérését beváltja saját jó szántából.

Olyan jól emlékszem! Egy őszi délutánon együtt ültünk ketten a kertben; a fák nagy része már sár-

gán hullatta lombjait, s a szél hűssé tette a léget. — Ő gondolataiban elmerengve némán ült mellettem, jobbában hosszú száru török csibukját tartva, olykor-olykor az előtte álló csészéből ivott egy-egy kanál teát.

Én, látva csüggedt kedélyállapotát, nem törtem meg a csendet; tapasztalásból tudva, hogy később amugy is beszélni fog.

Igy ültünk tehát csendesen; csak a magasban távozó vándor darvak egy-egy tovaszálló csoportja által töretett meg néha e nagy némaság; vagy egy-egy aláhulló falevél lágy zörgése tön minket figyelmessé, hogy a nagy természet bár pihenni tér — még nem hunyta álomra szemeit! — Még sokáig ültünk így; én unalmamban számlálgatám a költöző madarak aláhángzó bucsuzásait, vagy elmerengék a falevél bánatos egyhangu szállingózásában, mialatt egyik szivart a másik után hamvasztottam el.

Végre fölállék, s mintegy távozásra készülve, vettem felöltömet a szék karjáról.

Nagybátyám felrezzent mozdulatomra s kérdezte: — Hová mégy Sándor öcsém?

— Be akartam menni, azt gondolva, tán terhére leszek merengéseiben!

— Nem; csak maradj itt velem!

— Jól esik, ha van mellettem valaki. — Bocsáss meg, ha untatlak s terhedre vagyok! de jól esik ilyenkor, mikor a természet nagyszerű végtusáját vivja: elgondolni szebb reményim, s ábrándjaimat. Így távoztak el azok is!

— Nézd a szálló madarakat, mily szép csöndesen mennek tova! S bár a nagy tömegben egygyé olvad az egész sereg, s mintegy barna foltnak látszik, melyről azt hinnéd, hogy egy felhő: közelebből nézve egy-egy madár az, melynek fáj a távozás, s melyből nagyon sok még utközben el fog veszni. — Így mi is emberek; a nagy vándorlásban nem vehetni észre a számtalan egyszt, amint küzd terheivel, s leroskad alatta; a többi rész tovább megy utján, s nem néz vissza az elbukottra. — A nagy czél nem enged föltartóztatást, s ki elmarad — az elveszett. Fájó ez; de így van! Végzetünk nem egyenlő, s az, ki többet kapott a sors-tól, mivel küzdenie kell: még áldhatja végzetét, ha egyszersmind ereje is van hozzá; — ha nincs: akkor jól teszi, ha visszaveszi tételét s tehetetlensége felett nem desperál!

— De nézd öcsém, már nem vagy gyermek, s egyedüli, ki az életben hozzám még közel van, s ki jó és rossz órámban mellettem vala. — Mit oly gyakran kértél: elmondom történetét életemnek; látni fogod ebből nőtlenségem okát, s mindazt, mi néha neked megfoghatatlan lehetett.

(Folyt. köv.)

Janus Pannonius verseiből.

(Értekezés.)

Dr. Márki Sándortól.

(Vége.)

Midőn a föntebbieknek némi igazolására megkísértem átültetni Janus Pannonius néhány kisebb versét, természetesen kerülöm az elnyújtottakat, (hiszen maga a *Silva Panegyrica* 2870 hexameterből áll) és csak néhány rövidebbet veszek elő. A valódi költő s a fűzfa-poéta abban hasonlít egymáshoz, hogy mindketőnek becsére egy-két mondatából is lehet következtést vonni. Janus Pannoniusra nézve én megalkottam egyéni véleményemet. Nem bánám, ha egész könyvét lefordítaná valaki; nem azért, mintha költőnek tartanám, — annak legkevésbé sem; hanem mivel a kor izlésére hagy következtetni s ezt sohasem szabad a számításból kifelejtteni, midőn a műveltségi állapotok latolgatásáról van szó. — Óhajtom, hogy Janus Pannonius verseit többen is fordítgassák; a magam kísérleteiből itt közlök egyet-kettőt:

1. Saját könyvéről.

Mulassunk enyelegve; de bú nélkül közeledjél,

Sőt kit a bánat emészt, hagyjon az engemet el.
Akinek arca sötét, szomorú: ne keresse a tréfát,
Vagy ha talán keresé, úgy legyen arca derült.

2. Önmagáról.

Megvallom, ti öreg költők, nagy név viselői,
Hogy megirigyeltem sorsotok én azelőtt;
Ugy kimagaslotok a tárgyválasztásban, az ékes-
Szólásban, hogy ujoncz síkra se száll veletek.
Ámde dicsőségem most már egy a tietekkel:
Fegyverem a tárgy; és szó a ti fegyveretek!

2. Egy hazugra.

Mert annyit hazudol, hogy nem hisz senki szavadnak,
Most egynek hazudol; és te magad vagy ez egy.

4. Váradot elhagyván, búcsut vesz a szent királyoktól.

Amikor nagy hó födi már a földet
És a bájos zöld ligetekre zordon
Jégesapok fagnak, mereven lefüggve:
Jött parancs elhagynom a drága Kőröst
S messze utaznom, — föl, a vén Dunához.¹⁾
— Társaim! El, mielőbb e tájról!

Tó, folyam nem tart, akadályoz engem;
Jég borult a viz sima tükörére
És ahol bátortalanul hajózott
A minap: mostan kihívón, merészen
Jár-kelet a révész kicsi csolnakával.
— Társaim! El, mielőbb e tájról!

¹⁾ Várad kanonokból 1460. lett pécsi püspök.

Isten áldjon meg, ti meleg források,
Melyeket kénnek szaga nem lepett el (?);
Csillogó hullámaikba' timsó
Nyujt e helytt, kimélve az orrt, a szemnek
Szébb, üdébb, tisztább ragyogást, tüzet, fényt.
— Társaim! El, mielőbb e tájról!

És te, könyvtár! Téged is üdvözöllek
Régi jó munkák laka, — kik Patárát
Elhagyó Phöbosz keze már nem ápol²⁾
És a költők isteni, Mnemon édes
Lányi sem kedvellik az enyhe³⁾ forrást...
— Társaim! El, mielőbb e tájról!

Isten áldjon meg, ti arany királyok!⁴⁾
Akiket sem tűz nem emészthetett meg,
Sem falak dülése nem árta nektek,
Amidőn várs-erte tüzek dühöngvén,
Barna volt a menny a sötét koromtól.⁵⁾
— Társaim! El, mielőbb e helyről.

S érczruhádn nyílása alól ki súlyos
Harczi bárdot tartasz a jobb kezeden;⁶⁾
És kinek sirboltja ölén, a márvány
Oszlopok közt jószagu balzsam izzad:⁷⁾
Adj szerencsét, szent lovag, utainkra!
— Társaim! El, mielőbb e tájról!

Szép Marit.

(Svédből.)

tüzhelynél áll szép Marit; feje
Gondtól terhelt, fájdalmasan lehajtva;
Vad-hidegen zúg a vihar szele,
De lázasan ég a szép szűznek arca.

„Meghalt anyám; bujába' jó atyám;
Kinlódom, — sóhajt — „mint a más eseléde.
Ne volna Torsten vőlegényem ám,
Lefektethetnek a mély sir ölébe!“

Fekete erdön át siet haza,
Fejszével karján, az ő vőlegénye;
Torkából messzi eseng vidám dala.
Maritra gondol s esőndes lakhelyére.

Elállja im egyszerre csak utát
A vad Svend, görestől ajkai remegnek;
„Te vagy, ki Marit szívét ellopád —
Azt véreddel s élteddel fizeted meg!“

²⁾ Quam Phoebus Patara colit relicta; itt Pataris relictis értelmében.

³⁾ Castaliai.

⁴⁾ Sz. Istvánnak, sz. Imrének és sz. Lászlónak szobra volt Váradon: a magyar képfaragás első remekei.

⁵⁾ A nép hite különben is az volt, hogy míg e szobrok épék, a török nem árthat Váradnak.

⁶⁾ Sz. Lászlónak külön réz lovagszobra is állott a váradi templomban.

⁷⁾ A legenda ezt a részét Arany János is fölhasználta a maga „Sz. László“-jában.

Kész szép Maritnak vacsorája már,
Örül, hogy esőket ad üdvözlétére;
S órát számít — az idő késve jár,
Száll nevezhetlen aggalom szívére.

De messze tőle ott vérrel kevert
Porban hever várt kedvese, közelben
A vad Svend is, akit keze levert
Rövid, de rettenetes küzdelemben.

Kilobban a tüzhelynek lángja; szép
Marit nem üdvözli többé barátját;
Mély fájdalom borítja szellemét,
Míg nem az örök fény honába száll át.

Aradi József.

A nők és a tudományos ismeretek.

(Korszerű czikk.)

Napjainkban a tudományos ismeretek utáni vágy, és lelkes törekvés, rang- és korkülönbség nélkül, annyira általánossá kezd válni, hogy vannak igen sokan, akik azokat első szükségleteik közzé számítják.

Hála a haladás és civilizáció e gőzerővel rohanó korszakának, nem csupán a művelt osztály, de a magasabb szellemi emelkedettséget nem ismerő pór nép részé is örömmel ragadja meg az előjárói által kezdeményezett önképzési alkalmat és lelki gyönyörrel olvassa a számára irt szív-, és szellemképző műveket, melyekből megtanulja az emberi méltóság tudatát, kibontakozva abból a szánandó sötétségből, melyben ez ideig tapogatózott s a melyből ma már biztos léptekkel igyekezik följutni a társadalmi küzdőtér azon álláspontjára, melyet erejéhez képest a haza mivelődése és fölvirágoztatására feladatul tűzött maga elé.

Ezen szellemi munkavágy és tökéletesedés utáni törekvés, számüzte végre azon balvéleményt, miszerint a tudományos ismeretek csupán a férfiak feladataul van kitűzve.

Ma már, el kell ismerni azoknak, akik a műveltség magaslatáig emelkedtek, hogy a nők értelmi tehetsége, hasonló tápot igényel a férfiakéval, hogy képes legyen kellőleg fölfogni: mily remekműve a teremtésnek az ember!

Hogy igen sok nőnél nem hiányzik a tudományos ismeretek megszerzésére hajlandó nemes vágy, mutatja azon meglepő szellemi eredmény, mely a női műveltségnek elvitázhatlan jeléül mindinkább nagyobb mérvben terjed, s a legszigorubb műtész követelését is kielégítve, méltó elismerést, és igen nagy szenzácziót kelt.

Nem lehet elvitatni, hogy vannak nők, akik nem csupán a társalgó salonokban tűnnek fel fényes öltönyeikkel: de fényes szellemükkel is megörökítik nevüket, egy, vagy más tekintetben.

Hogy azonban, még e kivételes egyéneknél is meg-

látszik a szilárd alapot nélkülöző kellő ismeret hiánya, azt percig sem lehet vitatni.

Hiányos és felszeg a nők képzettsége: mert vajmi kevés gondot fordítanak a kellő alapra, mely nélkül pedig széptani belbecse nem lehet képzettségünknek, s e nélkül viszont nem lehetünk képesek, még valamely olvasmányt sem átérteni tárgyavatottan, annál kevésbé megbírálni, hogy tulajdonképen miért szép és megható valamely mű?

Ehez szilárd alappal bíró, kellő ismeret szükséges.

Avagy miért nem képes mi reánk nőkre, például egy különben remek polgári, vagy egyházi szónoklat, — a mely által a férfiak el vannak ragadtatva? — benyomást gyakorolni?

Ennek egyszerű oka abban rejlik: mert tudományos és széptani ismeretekkel nem rendelkezünk s olvasmányul csak a kellemes, de nem egyszersmind a tudományos műveket választjuk.

Nagy lelki gyönyörrel olvassuk el a szép regényt s azzal a megjegyzéssel tesszük le kezeinkből „ez valóban gyönyörű volt.“

Ha azonban valaki hirtelen szavunknál fogva azt kérdezné tőlünk: mért volt szép, vagy jó? — zavarba jönnénk. És nem volnánk képesek megfelelni.

Ime: tudományos ismereteink hiányának szegénységi bizonyítványa, a mely után körülbelül ily gondolatok közt távoznak körünkben a műtetszek: „ez egy felelőletes műveltségű nő, aki regények és szépirodalmi műveken kívül mást nem olvasott.“

Igaz bár, hogy a költészet a szívet nemesíti, a lelket műveli, de az is igaz, hogy ha a szív nővé, az értelem viszont emberré teszi a nőt.

A költészetből megtanulunk érezni, a tudományból helyesen gondolkodni.

Sezbbé tenni az életet szintén a költészet, de hasznossá tenni az életet, a tudomány tanít.

Igyekezünk tehát a tudományos ismeretek gyűjtésére, hogy méltán mondhasa felölünk lángszellemű írónk Jókai, „Alacsony lelkű férfiak, kibennetek nők, nem keres és talál mást, mint nőt.“

Necsak nők legyünk, akinek csupán szíve van; de ember is, akinek értelme van.

Ne csak szépségünk által igyekezünk kitűnni a sokaság közzül; de a tudomány és mélyebb ismeretek által!

Hisz a valódi műveltséget a szellem gazdagság jellemzi.

A műveltségben összpontosul minden.

Ahol műveltség van: ott van a belső kedély; a hol a belső kedély: ott a szívnemesség; a hol a szívnemesség, ott nem kénytelen a nő anyagihiány, vagy gondolkozási tunyaság miatt órákig egy új öltöny fölött társalogni, vagy az idővesztegetés ezer nemei közt a leggonoszabbhoz: a mások tetteinek és hiányainak, szellem és szeretet nélküli, ócsárlásával szellem gazdaságot affektálni.

Nem elégíti ki a mai kor igényeit, ha eltudjuk ol-

vasni a regényeket, ha tudunk egy kissé festeni, zongorázni, himezni, táncolni, francziául és angolul csevegni.

Az ilyen képzettség nélküli álműveltséggel férjhez ment leányok a legszerencsétlenebbek a világon; mert hiszen igényeik sokkal nagyobbak, minthogy azokat kielégíteni képes volna a családi élet szűk kis köre, s miért? mert hiányzik az értelem, a fenkölt szellem, a mely tulajdonok pedig, lenge köd gyanánt oszlatják szélyel magas vágyainkat, míg így a valódi élet kapujához — a családi életbe — lépünk, nem vár ránk egyéb, mint a csalódás, kiábrándulás keserősége.

E. Mikes Róza.

Giardinetto.

Budapest, július 29.

(B. A.) A népszínház jeles komikusa, Sóllymossy Elek ur Birkaházára is ment vendégszerepre. A városi jeunesse dorée a vasuti indóháznál fogadta a művészt, s a küldöttség szószólója ékes hangon szólítá meg, hogy: „Ünnepelt Férfiu! Érdemes Tudós!“ A megtisztelő czim annyira kihozta Sóllymossyt sodrából, hogy feledve szerepét, a „Tolonecz“-ból felelt, hogy:

— Szerrvosz!

*

Rákosi Jenő ur a közönség türelmének folytatólagos megpróbáltatása végett a múlt heteken át Strogoff Mihályt utaztatta, majd Jutkát kószáltatta a népszínház deszkáin; ujabban azonban kezd változatos lenni a műsor.

*

Lukácsy Sándor népszínműveinek czime nomen est omen. „Vereshaju,“ — „Csirkefogó,“ — „Kósza Jutka.“ A tevékeny író készít ismét népies darabot, csak azt várja, hogy új dalok jöjjenek divatba.

*

A dalokról szólva: értjük, hogy vannak roszt népdalok, melyeknek szerzője névtelen, s hogy a „Népdalok hőse“-nek írója szerint a dalok teremnek. De hogy miért kell oly rosztaloknak lenniök a mondva csinált daloknak, minők például: a Jókai-dal, Füzesséry-nóta, — arra feleljenek a kortespoézis elkövetői.

*

A „Kisasszony feleségem“ egyik pályakérdése némi variánsban meg van fejtve. Ifjabb Ráth Károly a Klemens-féle táncsteremben pályaművét fel fogja olvasni e czim alatt: Mikor szünik meg az ember tisztességes lenni? —

Fürdői-levél.

Gleichenberg, julius.

T. Szerkesztő Ur!

Ha óhajt látni egy szép, regényes vidéket, s bámulni ott a természet remekelő kezét, úgy öltse fel egy pillanatra a képzelet szárnyát, s repüljön ide a fenyőfedte stájer-hegyek közé.

Hogy tetszik Gleichenberg, ez a kies fekvésű helyecske, magas bércektől övezve; — s a hegyeket borító, setét árnyulatu fenyő-erdők, fehér házacskákat rejtve ölükben?

Nemde megkapóan szép Gleichenberg környéke. — Ha úgy tetszik, ismerkedjünk meg e fürdőhely belséjével is, — én majd kalauza leszek!

Reggeli 7 óra — iparkodjunk a kutakhoz, — hol a fürdőközönséggel is megismerkedhetünk!

Utunk, bármerre tartunk is, nagyon kellemes leend, virágzó hársfák, tarka rózsabokrok közt haladunk. — Rózsákkal szegélyezvük az utak és szökőkutak, rózsák virulnak a dombok lejtőin, rózsák futnak fel a házak falaira; az ember szinte Japánba, a rózsák boldog hazájába képzelet magát!

Mint jó magyarokhoz illik, kezdjük körutunkat ennél a két egymás mellett álló szerény kinézésű nyárlaknál. — Nagy betűkkel van homlokzatukra írva „Stadt Pest“ és „Stadt Ofen.“ — Leginkább magyarok lakják, talán a cím által vonzatva; — különben egyszerűség és csendesség tanyája. — Annál zajosabb és élénkebb, a velők szemközt emelkedő „Hotel Venedig,“ különösen a mult hetekben, midőn ott Darázs Miska jól szervezett zenekara gyönyörködtet a füleket és kinozta a magyar fiatalságot kedvhozó csárdásaival. (lévén a táncz Gleichenbergben „kurwidrig“ cselekedet a hét folyamában, szombat estét kivéve.)

Folytassuk utunkat! — Ez itt balról a „Villa Possenhofen,“ külseje gazdagságot árul el, belseje nagy kényelmet biztosít. — Ennek és még 5 más nyári-laknak egy tulajdonosa van; egy évtizeddel ezelőtt még szegény ember, ma már milliomos!

— Ez ódon stylben épített kastély hg. Thurn Taxisé, ez a szép épület balról a színház. — Meglehető jó színészek játszanak benne, s mióta Bukovics vendégszerepel, valódi élvezet forrása.

Itt jobbról a Kurhaus emelkedik imponans nagyságában, tágas falai közt minden kora és rangú vendég mulattatásáról gondoskodva van. — Szép termeiben tartatnak a szombati tánczestélyek, itt volt legközelebb ama sikerült jótékonyczélu hangverseny is, melyen Vickenburg grófné gyönyörű dalaival úgy elragadta a közönséget. — Az olvasó helyiségekben különböző nyelvű 100 hirlap elégit ki a tudvágyat. (A magyar lapok közül a Fővárosi lapok, a Vasárnapi Ujság, Magyarország és a Nagyvilág, Borsszem Jankó, és a Hon.) A nők számára szép zongora és társalgó teremről van gondoskodva; ezeknek nincsen ujság rendelkezésükre, s ki tudja, nem csevegnek-e össze mégis több ujdonságot,

mint az a 100 napilap?! — A „Kurhaus megett van a Vickenburg palota; tornyából gyönyörű kilátás nyílik a vidékre.

Lenn a völgyben az a szép épület a „Villa Max,“ nevezetes a sok faju rózsákról, melyek udvarán nyílnak.

Ez a rózsákkal befutott lak a „Grazerhaus,“ itt lakik Dr. Závori a fürdő tudományos magyar orvosa. Mellette a szeszélyes modorban épült „Triesztina“ egyike e fürdőhely legszebb nyárlakainak. Dr. „Hans von Hausene,“ ki Gleichenberg 6 orvosa közül a legnagyobb keresettségnek örvend. (Ezen körülmény nem valami előnyös betegeire nézve, mert nagy elfoglaltsága miatt gyakran kénytelen őket elhanyagolni.)

Most tehát láttuk volna a legszebb épületeket, nézzünk a kutakhoz; előbb azonban tekintsünk be ama takaros kinézésű kis fabódéba, melyet oly sokan ostromolnak. — Egy csinos svájci nő méri ott a savót szép nemzeti öltözetben. — Tegyük őt boldoggá, — mondjunk pár dicsérő szót öltönyére, mire ő nagyon vidám és nagyon közlékeny fog lenni. — Elmondja, hogy ő „Canton Uri“-ból való, hogy azokat a nagy ezüst esato-kat és lánczokat melyek vállfűzőjét ékitik, még az öreg anyjától örökölte, megismertet bennünket sajátos fejdisze készítésének titkával, és még sok más dologgal, miket nem is kérdeznék.

Még pár lépés és itt vagyunk a forrásoknál; jobban mondva a kutaknál, melyekbe a gyógyvizek több órányira fekvő forrásaikból a közönség kényelme végett vezetve vannak.

A három jelentékenyebb egészen közel fekszik egymáshoz; neveik: „Constantinsquelle,“ melynek főalkatrészét szénsavas-szikeny, és szikeny-halvag képezi, „Emmaquelle“ mely ugyanezen anyagokat tartalmazza kisebb-mértékben és „Stahlquelle“ mely sok szikenyt és vasélecszet tartalmaz.

De ki az a hatalmas ember, ki jökedvű mosolygással ott áll az Emmaforrás vasrácsozata megett, — száz és száz kéz nyul kérve feléje. — A postás ez, azoknak a kedves híreknek hozója, melyek távol otthonunkból jönnek. — Oh az a mosolygó emberke jól érzi hatalmát! — Kebléhez szoritva levélcsomagát, vár nyugodtan, míg a zajlecsendesül. — Egy türelmetlen hang a tömegeből 50 szerez dijt ígér, ha először kapja meg levelét. — Ez hat, — a várva várt levél a bőkezű vendég kezében van, ki is szétandalg valami magányos sétatányban, hogy mielőbb élvezhesse. — Azután jönnek a többiek sorban, — s az ostrom csak órák mulva szűnik meg. — Az Emmaforrás azonban csak a postás ott-tartózkodása miatt örvend oly nagy látogatottságnak, vizét kevesen iszszák.

A fürdő középpontja a Constantinsquelle 4 csöböl ontva gyógyító vizét, melytől oly sokan várnak enyhülést. — Állapodjunk egy kissé itt, egyikénél ez oszlopoknak, s tartsunk szemlét a betegek felett, amint elhaladnak előttünk. — Nemzetiség, kor, vallás, anynyiféle faja képviselve e tarka tömegben.

Látja ön azt az előkelő delnöt, kinek kis keztyűzött

keze most tartja a forráshoz kristály poharát? Szemében még életkedv ragyog, de szép arczáról már letörölte a rózsákat a betegség sorvasztó keze. — Fényes vigalomban táncz, örjögő heve közben jegyzette el magának a halált — és a forrásból csak enyhülést, de életerőt nem merithet már!

Utánna szenvedő zárdaszűz jő; — sápadt vonásaira szelid önmegadás van írva! — Ezt nem vigalom közben érinté a halál vészes szele, — hanem talán egy zord viharos éjelen midőn embertársa kórógyához sietett vigaszt enyhet nyújtani!

Majd egy ősz családapa jő, megtörve, meghajolva az élet a munka terhe alatt, — reményt fejez ki arca midőn a forrás vizet ajkához emeli, — hisz attól függ az ő egészsége, — s az ő életétől egy nagy család egész jövője. — Olyan szomorú látni ez aggot, — de vigasztal bennünket az a tudat, — élt, s boldog volt már életében.

Hát annak a kis sápadt gyermeknek látásán mi nyujtson vigaszt? — Talán az, hogy még nem bir tudatával az élet szépségének melytől meg kell válnia? — Hogy egyik álomból a másikba átszenderedni olyan könnyű lesz?

Az a fiatal nő ott, aggódó férje vállára támasztva kis fejét szenvedő vonásával, — az már tudja mit tesz szeretni, élni! — Ajkai már érinték a boldogság kelyhét, de a halál száraz keze irigyen vonja el azt a sóvár ajkak elől!

(Vége köv.)

Dalmatia Herója és Leanderje.

A „Steingarten“ után dr. Szemák István.

(Folytatás.)

„Téged akarlak, szerelmedet vagy a halált,“ hangzott a szenvedélyes válasz.

„Hiszen ismételve mondám már, hogy nem szerettem önt, ne gyötörje tehát tovább is magát s engemet!“

„Utolsó szavad ez?“ kérdé fenyegető hangon Pietro.

„Utolsó szavam,“ válaszolt a leány nyugodtan, s elkezdé a kosár tartalmát kötélre aggatni a nélkül, hogy tovább figyelt volna Pietrorra, kinek rettenetes lelki viharai arczán erős kifejezést nyertek. Nagy küzdelmébe került, míg ismét nyugodt lett, szava mindazáltal még elég nyersen csengett, midőn a leány kézsuklóját megfogva, mondá:

„Margit, valld meg, te mást szeretsz.“ Biborpir futotta el Margit arczát, haragosan rántá ki kezét a szorító marokból s villámló szemekkel kérdé: „Tartozom önnek számadással? Hagyjon már végre békében!“

„Ez tehát az ok, mely miatt engem elutasítasz,“ mondá a fekete gyűlölet kifejezésével a halász, „egy más megelőzött, de jaj neked és neki! Ha én nem birhatlak, esküszöm Madonnára, más sem fog birásodban gyönyörködni.“

Irigység sféltékenységtől eltorzított arczvonások-

kal távozott Pietro, szitkokat morogva keményen összeszorított fogai közt; Margit pedig megkönnyebbülve lélegzett föl, midőn magára maradt, boldogságtól ragyogó mosolylyal susogá magában: „Oh Madonna, te végtelen jósága, te nem fogod engedni, hogy az emberek legnemesebbjét valami szerencsétlenség érje, ó Madonna, oltalmazd őt!“

* * *

Ragusához közel s körülbelül egy órányira, di Mezzo szigethez, egy sziklatömeg emelkedik ki a tengerből, körül csapdosva Adria hullámaintól. Ez St. Andrea szigete. A kopasz szikla csucsain egy gazdag s előkelő zárdá emelkedik, melyet benzések laknak s melybe csaknem kizárólag Ragusa és Zara patriciusi családjainak sarjadékai vétetnek fel.

Egy napon a zárdabeli papok egyike egy halálosan beteg asszonyhoz hivatott Mezzo szigetére, hogy azt a vallás végső vigaszában részesítse.

A szerzetes jött s végzé szent hivatását; de midőn a keskeny csolnakban visszafelé tartott, nehéz betegnek érzé magát, üttere lázasán vert, a vér pezsegve tolt szívéhez s lelki szemei előtt egy elbűvölőn szép leány kábitó képe tűnt fel, a beteg asszony leányáé. Minden erejéből küzdött, hogy gondolatainak más irányt adjon; de hasztalan, az észmámorító tüneménytől nem szabadulhatott, újra és újra visszatért az, s rajongó szemeit rajta pihenteté. A fiatal pap komolyan s lelkimeretesen fogta fel hivatását s egész a mai napig minden kísértéstől távol tartá magát.

Most egyszerre leküzdhetlen erővel ragadta meg a szenvedély dámona, egy gonosz varázslat büvkörében érezte magát, mely őt, mint egykoron sz. Antalt a kötelesség ösvényéről elcsábítani akarta.

Czellájába térve, vezeklést tartott és minthogy ennek daczára sem talált nyugalmat és menekülést, a templomba sietett, hogy ott az isten anyja oltáránál forró imában könyörögjön segítségért a gonosz hatalma ellen.

A tengerből lángolón fölemelkedő nap a templomban találta őt még; fáradtan s kimerülten kereste fel végre rövid nyugalomra fekhelyét. De midőn szemeit lecsuká az álom istene ismét Margit képét varázsolta eléje érzékmámorító szépségében. És beszélt hozzá, hallá szavának ezüst csengésű hangját, a leány lehajolt hozzá és telt, forró ajkait az övéire nyomá.... örült kiáltással ugrott fel ismét nyugágyáról.

Most a szent atyáknál keresett orvoslást s feledést, hasztalan, a művésziessen festett nagy kezdőbetűk mind Margit vonásait tükrözték vissza, és a tiszteletreméltó jegyek örült zürzavarban tánczoltak szemei előtt. Kétségbeesetten tette be Don Giuseppe ismét a könyveket, elhagyta czelláját s végig járta a folyosókat, félnéken kerülve minden találkozást társaival, kik az ifju, közszeretben álló pater rejtélyes magaviseletét nem tudták megmagyarázni.

Ismét a templomba futott Madonna oltárához; megnyugodva és megerősítve hagyta el több órai ima

után a szent helyet, a tengerpartra ment, eloldott egy csolnakot, egyedül evezett be a zajongó tenger hullámai közé és kikötött — Mezzo szigetén, természetesen csak azon czélből, hogy a nehéz beteg állapotáról tudakozódjék; — a lázas álmodat leküzdté, mit érdekelte őt a leány!

Fölfegyverezve minden kísértés ellen, lépte át a kunyhó küszöbét, melynek ajtaja nyitva volt, és a beteg ágyához lépett. Erre azonban úgy látszik, a vallás vigaszai meglepően jótékony hatással valának, az ágy üres volt és az egész kunyhóban nem vala látható élő lény.

A jámbor kötelesség teljesítve lön; Don Giuseppe csolnakához visszatérni készült, ekkor hirtelen egy olvadékonyan zengő hang üt meg füleit, mely egy régi népdalt énekelt. A hangot nagyon jól felismerte, szívének minden szálait megreszketteté az, de ő erős volt és tovább lépdelt, míg mégis ismét a kiskunyhó és Margit előtt állt, ki a kis kertben egy halászháló csomagon ült és fúrge kezeivel egy szétszakgatott hálót javítgatott.

Hogy jött oda, nem tudta, — de a leányt észrevéve érezte, hogy szíve megszűnt verni, hogy csakhamar reá kettőzött erővel, forró vérhullámokat kergessen arczába.

Elpirulva állt a fiatal férfi az elpiruló leány előtt, némán tekintének egymásra, az ajkak hallgattak, de a szemek érthetőleg s világosan kifejezék azt, mit az ajk kimondani nem mert. A delejes hid két rokon lélek közt megvolt s ellenállhatlan erővel fakadt fel a szerelem csodavirága a szép pár tiszta szíveiben.

Margit előbb szedte magát össze s látszólag nyugodtan kérdezé, mi volna a tisztelendő ur kívánsága.

„Anyád állapota felől akartam tudakozódni csupán“, hebegé Don Giuseppe zavartan s késedelmezve; mivelhogy szigorú igazság-szeretete irtózott a tudatos hazugságtól, melyet ezuttal először követett el életében,

„Anyám a sorvasztó lázból felépült s testvéremmel a tengerre ment és én egyedül maradtam itthon“, hangzott a leány tartózkodó válasza, aki a gondolatnál, hogy egyedül van, elhalványodott s szemeit a földre szegzé.

Don Giuseppe most meg lévén nyugtatva az öreg asszony állapotára nézve, visszafordulhatott volna, de ő maradt, sőt csakhamar leült egy hálócsonagra Margit oldalánál, kezébe fogá kis kezét s lassu, a benső felindulástól reszkető hangon szerelemről beszélt. Nem ama láthatlan lény, az ég és föld teremője iránti szerelemről, hanem azon földi szerelemről, mely a földet paradicsommá varázsolja és az embert istenné teszi. — Arról a szerelemről beszélt, mely mindenható erővel s ellenállhatlanul ragadja meg az embert, a mely leirhatlan gyönyörrel áraszt el és édes fájdalmat okoz; arról a szerelemről, mely az embert a mindennapi élet szűkségein és nyomorán túl a lelki elragadtatás tiszta légkörébe emeli fel.

Lecsukott szemekkel és imára kulcsolt kezekkel figyelt Margit az ifju pap szavaira, melyek boldogság-árasztó kéjben reszketették meg szívé. És midő Giuseppe végre kérdé tőle, akar-e ily szerelmet áldozni neki, csaknem ihletteljes hangulatban ringatva vála-

szolá: „Szívem tied... én szeretlek, dicső férfi... de“, végzé szavait elhalványodva, „nem nagy bün-e ez? Te az urnak felszenteltje vagy...“

Giuseppe heves örömkialtásban tört ki s szenvedélyesen keblére szoritotta a szerelmi lángba borított leányt, az első forró csók ajkaikon égett s boldog feledésbe merülten tartották egymást átölelve; a csendet a fiatal pap szakítá meg:

„Azt kérde, nem vétek-e szeretni engemet? Nem gyermekem, téged nem köt semmi fogadalom. És ha magamat kérdezem, nem vétkezem-e én, midő földi érzelmeknek adok helyt szívémben, ugyancsak azt mondom, hogy nem. Mert nem lehet bün, ha szívünk szózatára hallgatunk.“

S emészto lelki gyötrelmek közt vetette magát térdre Giuseppe és ég felé emelt kezekkel kiáltott: „Uram, én istenem, te tudod, mennyire küzdtem s harczoltam magammal, te nem hallgattad meg könyörgésemet s nem szabadítottál meg. Bocsáss meg, ha abban kegyelmes megegyezésemet látom és ha hibáztam, akkor csak egyedül engem büntess, és áldd meg őt, ki gyermeki bizalommal hitt nekem.“

Az árnyék nőtt, és az utolsó napsugár, mely a tenger sötét hullámain megaranyozá, visszatérésre intett, Még egy csók, egy halkan elsohajtott bucsuszó, és Don Giuseppe ismét csolnakában ült s a zárda felé evezett.

Czellájába érve azt hitte, hogy álmodott; de nem, hisz ott égett még ajkain a leány csókja, még érezé a leirhatlan gyönyört, midő a karcsu alak szívére pihent. Hangos örömben akart kitörni és hallgatnia kelle, az egész világnak akarta boldogságát hirdetni, s minden lehelet előtt reszketnie kelle, mely a fátylot az édes titokról fellebbenthetné.

A fiatal pap ábrándos lényé csakhamar feltünést okozott és az ok is fel lön fedezve. Don Giuseppet a főnök komolyan meginté s határozottan megparancsolá neki, hogy a szigetről többé ne távozzék. — Giuseppe kétségbe volt esve s nem egyszer akarta magát a czellájának ablaka alatt zajgó hullámok közé vetni, végre mégis nyugodtabb lett s megvesztegetett egy kertész-suhanczot, hogy állapotáról hírt adjon Margitnak.

Migbizta őt továbbá, hogy mondaná meg a leánynak, hogy éjjel St.-Andrea szigetére evezzen; ő gyertyát tesz czellájának ablakába, hogy az éjjeli csolnakázónó czélját el ne téveszsze s a parton várakozni fog reá.

Margit dérfagyasztotta virágként hervadt, midő látta, hogy nap, nap után mulik és Giuseppe nem jön, és midő végre megjött a hírnök, hálaímát küldött az éghez. Türelmetlenül várta a világosságot, a mely reá nézve vezéresillaggá s éltető nappá lön.

(Vége köv.)

Hangok a magányból.

II.

Felsőbánya, 1878. jul. 26.

Ha van mit felejtenie a szívnek, menjünk ki a természetbe, az erdő sűrűjébe; ott a pagony rejtett sötétében, illatos virágok, daloló madarak közt, csacsogó patak közelében észrevétlenül fozsolnak szét a fájdalom utolsó fellegmaradványai is s a szív ismét oly tiszta, sértetlen leend, mint először, mikor a teremtő kezéből kikerült; a léleknek lehullanak magasra vágyó szárnyai, keblünk zajtalan és nyugodt lesz, mint a vadon közepében ringó tó az elzajlott vihar után és sima tükrén csak a körülölelő táj mosolygó képe fog visszaverődni édesen, boldogítóan...

Ah, oly jól esik e magányban bolyongani! A fürtös bokrok himbáló lombjai elrejtenek az emberek szemei előtt; a madarak dala, a patak csevegése elfeledteti velünk a világ gúnykaczaját; a dudoló szellők nem engedik füleinkhez a kinlevők sóhajait s a piczi virágok kelyheiből felszálló illatok megbalzsamozzák a körülünk özönlő levegőt. Azt hisszük, más világban vagyunk, hogy lelkünk birja mindazt, mire joga van, mi a természettől megilleti s mit kinn az emberek lelketlenül, annyiszor elrabolnak tőlünk. Mi is lenne belőlünk, ha még a természetben sem lennénk kárpótlást, azért a sok könyért, melyet a világban érdemtelenségért hullatánk s nem enyhülnének ama sebek, melyeket talán épen azok ütöttek sziveinken, kik től ezt legkevésbé érdemeltük?

Valahányszor az erdőben barangolok, megkönnyebbülve érzem magamat; mintha az a kö, mely lelkemre nehezült, leesett volna; szabadabban lélegzem, lelkem vidáman, gondtalanul röpked, mint a kalitból kiszabadult madár s cseveg, dalol, énekel... A mult bánatos emlékei nem zavarják gyermeki csapongásában, legfeljebb akkor lesz hangtalanabb pillanatra, ha az utolsó fájó emlékek sirálya surran át fölötte hirtelen s csapkodó szárnyaival hullámtalan fölszínét meg-megérinti. Oh, de már nem jajgat, mint előbb, ez érintéseken; elfojtott érzései, lemondó vágyai már csak

nesztelen sohajokban törnek elő s azokat sem az embereknek, hanem lombnak, szellőnek, pataknak susogja el Metastatióval, mondván:

Placido zefiretto,
Limpido ruscelletto:
Se trov' il car ogetto,
Di gli, che sei sospiro,
Ma non gli dir di chi!

Oh, ő tudja azt, hogy ez elrebegett titkokat, melyek már örökre titkok maradnak, a szellők és a patakcsa senkinek sem fogják elárulni, senkinek, még neki se! Aztán e sohajok is elszállnak s a szív csöndes, zavartalan, vidám lesz sokáig, nagyon sokáig...

Sokszor kérdeztem magamtól: vajjon a boldog, szenvedélytelen szívre is oly jótékony hatással van-e a hallgató természet ez ezer beszélő szépsége, mint arra, amelyik nem az? S szívem nem adott rá feleletet. Bohó kérdés is! Hiszen a boldog azért boldog, mert az emberek közt is feltalálta boldogságát, mért keresné hát máshol, ahol emberek nincsenek, a természetben? Annak, ki az emberek között is lehet boldog, nincs szüksége a természetre; a természet kebelén boldogságot csak azok találnak, kik az emberek között hiába keresik azt. S vajjon melyik a tisztább, az üdvözítőbb? Az a boldogság, mit emberek nyújtanak, nagyon mulékony s már épen azért, mert emberek nyújtják, magában hordja a keserűséget. Itt az igazi, a zavartalan, a természet anyai kebelén, itt ismeretlen a hiúság, gög, irigység, mely léptenyomon megkeseríti ennek édes cseppjeit... S hogy van az mégis, hogy folytonosan amaz után vágyunk, ha ez tisztább, édesebb, üdvözítőbb? — A természettől vagyunk reá utalva; s áldja végzetét, ki a természet e törvényének meghajolva azt — bár sokszor nagy küzdelem árán — elérheti! E boldogság a vágyak kielégítésének, a remények teljesülésének, a lélek örömének nyugalma; e boldogot nevezi a világ szerencsésnek. Oh, de az utóbbi egészen másnemű! E boldogság akkor áll be, mikor már a lélek hosszas, sikertelen vergődés után meg van győződve arról, hogy vágyai kielégítlenül, reményei teljesületlenül maradnak

mindörökre; az eddig jutott lélek már vágyak és remények nélkül vesztegel, ez már nem a lélek örömének, hanem lemondó s megadó bánatának a nyugalma. Boldog, ki nem ilyen boldog; mert a világ az ilyen boldogot nevezi *s z e r e n c s é t l e n n e k*.

S ilyen az én boldogságom.

Ne higye senki ám azért, hogy az ilyen boldogságban szunnyadó léleknek *v a l ó b a n* nincsenek vágyai és reményei! Vannak, csak hogy azokról a világ többé sohasem tud, be vannak azok temetve mélyen a kebelbe s mire az emberek elé juthatnának, hogy *l é t e z z e n e k*, lassu epedésbe, elhaló sohajokba olvadnak szét...

Dengi János.

Egy kis lapszemle.

— Mikroskopikus tanulmány a legutolsó lapszámokból. —

Nagybánya és Vidéke. Vegyes tartalmu hetilap. Felelős szerkesztője és kiadó tulajdonosa: Nyirő Sándor. Nehogy azonban valaki „Ollónak“ olvassa, mert ily nevű még a munkatársai között sincsen. Aztán volt egy *segédszerkesztője* is: Katona Lajos, ki azonban, mint a lap 31-ik száma újságolja — viszonyainál fogva — már visszalépett. Most Klempár József volt szíves a szerkesztői teendőket elvállalni, mert a fel. szerkesztő néhány hétre eltávozott. Ime, mily cabinetkrizisek! És mily eldoradói szerkesztőségi kormány, mely oly hirtelen tudja tagjait nélkülözhetőkké tenni. No de a tengerszem is viharozhatik! De mi azért buvárharangunkkal bátran lebecsátkozunk mérgesen forrongó elemébe! És mire bukkanunk itt? Egy stereotyp kortes beszédre, melyben a volt és leendő — de még nem „ens“ képviselő érdekében valaki Berzsenyi „Romlásnak indult sat. kezdetű poemájával dögönyözi a kormányt, a miért Boszniába bevonult s elmondja aztán „igénytelen“ — tehát teljesítést nem követelő „nézeteit“ arra nézve is, hogy léptessék életbe a ministeri felelősség (a mi ugyis megvan) és hogy kapjon az országgyűlés több vakácziót. Ezen speczialis guszpusok nyilvánulatainak koczkáztatása után, Szellemy szellemesen értekezik a leganyagiabbról — a pénzverési ügyről, mely a használt források fölemlítésének mulasztása daczára is csinos és tömött czikk volna, még ha holmi „kéne“ kifejezéseket hibául rónánk is föl benne. Helyi érdekű és más közhasznú czikkek, különfélék és Göndör Sándor zsurlós agyficzamai egészítik ki a lap többi tartalmát. Tárcajában azonban egy gyémánt is ragyog, Dengi János, t. munkatársunk egyik kitűnően hangulatteljes költeménye „A lemondás dalaiból“ — czimmel. Annál

kirívóbb aztán ily gyöngyszem mellett ez a fura czimű beszély: Csatát vesztett szívet nyert. Bizony annyi sok jövő menő fő-, meg al-, meg segéd szerkesztő és belmunkatárs közzől talán mégis csak akadna egy szemes corrector is, meg még egy, ki a külföldi szemle rovatát vezetné — vagy oly kevéssé kíváncsiak a N. és V. olvasói a világ eseményeire?!

Nyitrai Lapok, de azért mégis csak lap; és pedig társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi sat. Megjelen hetenkint és pedig mint legalsó, legutolsó sorából kitetszik: Nyitrán. Ott pedig Tóth Vilmos az ur, kit képviselői program-beszéde elmondásának napján a török kapunál fogadtak a választók és a „Lud“ czimű fogadó mellett is üdvözölték. A program-beszéd elmondása a szigeten lőn kilátásba helyezve és kedvezőtlen időben pedig a „Szarvas“ vendéglőben. Bizony ritka madár az a Nyitra város és megye! Saját lapja is panaszkodik, hogy a „választási mozgalmak megyénkben nagyon *k e n e t l e n* szekéren haladnak.“ Ugy látszik, hogy Nyitrán egyáltalán nem *k e n e t t e l j e s e k* a viszonyok. A lapirodalom csak teng ott; állandó színházról tudni sem akarnak, a várost nem csatornáztatják és — a politikai értekezleteknek oda sem konyitanak. Utóvégre is végképen elalusznak a jó nyitraiak, a zobori hegyen akasztván szegre gondjaikat. Bizony, ha a „Nyitra megyei tanító-egyesület“ nem mozogna, nem is volna mit közölni a „Nyitrai Lapok“-nak. Így csak betölti nagy keservesen rovatait a nevezett lap; bár ez a fáradság is hiába való a tapasztalható nagy apathiával szemben. Jobb szerkesztőt a „Nyitrai Lapok“-énál pedig a Diogenes lámpásával keresve sem találunk ám a derék nyitraiak. — Egyelőre elszavalhatja ez a derék szerkesztő a költővel Nyitra városának hogy:

Édes sejtés kéje rezg át
És remegve kérdezem:
Lesz idő, hogy véget ér e
Vergődés, e gyötrelmem?
S vajh leszünk-e, lehetünk-e
Még miketten boldogok?...
S az a kép csak hallgat, hallgat...
S az a kép csak mosolyog.

H I R E K

az irodalom, művészet és közművelődés teréről.

A müncheni magyar ifjak nemcsak az ottani müegyetemen, hanem a festészeti académián is kitüntetik magukat. Örömmel értesülünk ugyanis, hogy az idei nagy képkiállításon négy magyar académiái növendék nyert kitüntető érmet; névszerént: Gyárfás Jenő, Badiéz Ottó festménynyel, Peske Géza és Vágó Pál pedig rajzzal.

A magyar írók segély-egyesülete javára az áldozatkész gr. Chorinszkyné, szül. Niczky Filoméla

grófnő a mintegy hatodfelezer forintra rugó Marczibányi-alapítvány kifizetését magára vállalta. A főnkelt honleány e nemes tette önmagában hordja dicséretét!

A magyar gyórsírók budapesti klubjának alapszabályai a belügyminister által a helybenhagyási záradékkal elláttak.

A „Hasznos Mulattató,” VI-ik évfolyamának 14-ik füzeté szerkesztőségünkhöz beküldetett. E füzet is, mint a derék Dolinay Gyula szerkesztette minden más irodalmi vállalat, becses és változatos tartalommal dicsekszik; de nem is lehet az másként, midőn abban Dr. Váradi Antal, Hauff, Gellert, Könyves Tóth Kálmán és más elismert jelesek neveivel találkozunk. A nép és ifjuság e kiadmányban becses olvasmányt nyer. A „Hasznos Mulattató” megjelen havonként kétszer és ára egész évre 4 frt; mely összeg Budapestre, Józsefváros, öszuteza 15. küldendő.

Hofman Szaniszló, helybeli, bazárépületi mű- és hangjegy-kereskedésében megérkezett polka-mazur újdonságnak: „Amor játéka”-nak — ára 50 kr.

Műfordítás. A „genérbass” zenészet műszót a „Magyar Lexicon” így fordította: „Tábornoki alhang.”

K Ü L F Ö L D.

Az osztrák-magyar ocpaló csapatok július 29-én reggel 6 órakor török-bosnyák földre léptek. A Száván való átkelés részint dereglyékkel, részint egy akkor vert hajóhidon történt. Török-Bród 2000 lakost számláló város török őrségének parancsnoka a kolassasi, a városi kajmakammal együtt megjelent Philippovics fővezér előtt s egy nagy hét pecsétetes levelet kívánt neki átnyújtani. Kérdeztetvén az irat természetét felől, azt válaszolá, hogy az a magas porta, tiltakozását foglalja magában. Philippovics megtagadta az iromány átvételét, mire a kolassasi (örnagy) az iratot lábaihoz a földre letévén, eltávozott. A török őrségek mindenütt ellenállás nélkül visszavonulnak. Bosznia fővárossában, Szerajevóban, egy Hadsi Lajo nevű török agitator föllázította a lakosságot, mely kezére keríté a fegyvertárt és elfogta a török katonai parancsnokot, Hafiz pasát s a polgári kormányzó Mazhar pasát. — A Boszniát ocpaló hadtesthez Salvator János fbg. is be van osztva. — **Vilmos** német császár cseh Teplitzbe érkezett, hol igen rokonszenvesen fogadtatott. — **Berlin** 200,907 választója közzöl a „Post” szerint 55,221 social-democraticus érzelmű. — **A berlini szerződést** a koronaörökös írta alá Németország nevében. — **Connaught** hge, Victoria 3-ik fia részére a parlament a különtartási évdíjat végleg megszavazta. — **Beaconsfield** vád alá helyezése az angol parlamentben indítványoztatott. — **Humbert** olasz király nejével aug. 2. vonul be Velenczébe. — **Cumberland** hge, a hannoveri trónörökös Hannovernek a porosz királyságba történt bekebeleztetése ellen óvást tett és Victoria királynőtől a térszalagrendet nyerte. **Goodwoodban,** Angliában a „Kinesem” tegnap futott. És ha mondják, hogy futott, bizonyára győzött is.

Laptulajdonosok: Gróf CSÁKY ALFONS és DENG I JÁNOS.

FŐVÁROSI HIREK.

A királyné ö fsge a magyar korona területéről mozgosított tartalékosok családjai fölsegelésére 1000 frtot adományozott. — **Kossuth Lajos** Helfy Ignácshoz a függetlenségi pártnak az egyesült ellenzékhez való viszonyáról és a függetlenségi párt programja kivihetőségéről szóló két levelet intézett. — **A Földhittel és biztosító szövetkezet** ellen a csőd megindított. — **Csáky Vidor** gr., lovai a városligeti nyári szinkör közelében megbokrosodván, oly szerencsétlenül ugroft le kocsijáról, hogy bal lábát a bokaizületben veszélyesen megsértette. A grófnak még az nap Valpóra, esküvőjére kellett volna utaznia. Most a Batizfalvy gyógyintézetben fekszik. — **Weisz B. Ferencz,** közügyekben érdemült, országszerte ismert fővárosi polgár e napokban tölté be 78-dik évét. — **A Margit-szigeti** fürdővendégek harmadik táncmulatsága aug. 3-án tartatik meg. — **Léghajózási-mutatványt** tart a bremai Jakobi Emil kapitány aug. 4-én a lövölde mögötti téren. Jakobi léghajón Amerikából az Atlanti tengeren keresztül Európába is megtette már az utat. — Összesen 129 légi utazásban vett részt.

HELYI TÁROGATÓ.

— **A gyászos emlékü debreczeni esata** huszonkilencedik évfordulati napja ma van. — A vonatkozó gyászünnepe az emlékkertben tartatik meg és délután 3 órakor veszi kezdetét.

— **A tiszántuli ref. középiskolai tanár-egyesület** id. elnöke: Szegedi Sándor tanár f. é. aug. 24-ik és 25-ik napjára, Debreczenbe közgyűlést hirdetett, melyen a miniszterileg megerősített alapszabályok be fognak mutattatni.

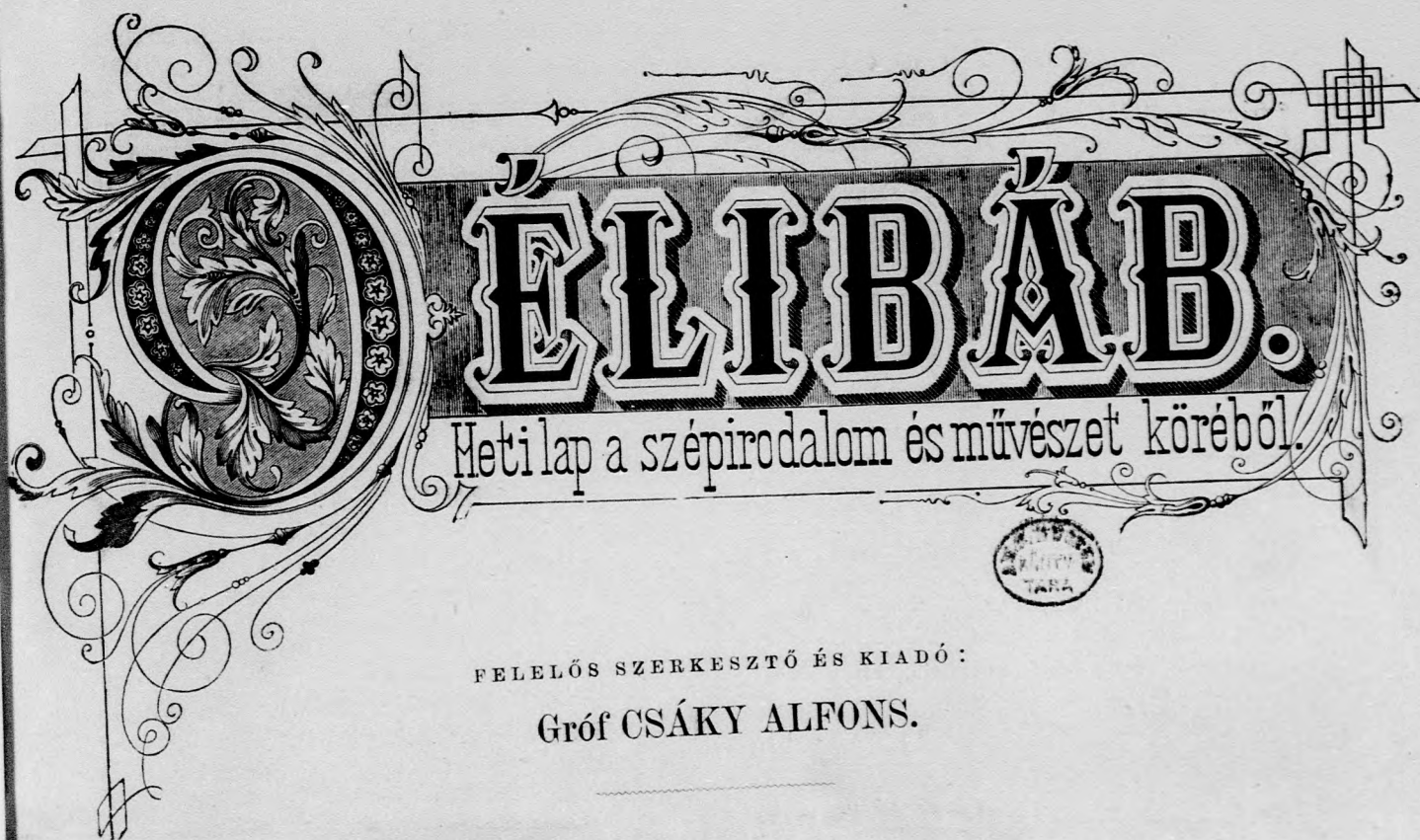
— **Az országgy. követválasztások** városunkban hétfőn fognak megejtetni.

— **A ref. egyház népiskoláiban** az 187⁸/₉-ki tanév aug. 6-án kezdődik. Fölvételi napok aug. 6—20-ig.

— **Walter Mihály** rom. kath. gymnasiumnál tanár, Kis Orbán Imre kedves leányát Erzsikét, aug. 7-én vezet i oltárhoz. Áldás frigyökre!

TARTALOM: 1. A hirlapirodalom svindlerei. S 6-ly o m Jenő. 2. Anna napján. (költ.) Majthényi Flóra. 3. Két szív. (verseny-beszély.) K a b d e b ó Ferencz. 4. Janus Pannonius verseiből. (Értekezés.) Dr. Márki Sándor. 5. Szép Marit. (költ.) Aradi József. 6. A nők és a tudományos ismeretek. (Korszerű czikk.) E. Mikes Róza. 7. Giardinetto. (B. A.) 8. Fürdői levél. 9. Dalmatia Heroja és Leanderje. Dr. Szemák István. 10. Tárca: Hangok a magányból. Dengi János. 11. Lapszemle. 12. Hírek az irodalom, művészet és közművelődés teréről. 13. Külföld. 14. Fővárosi hírek. 15. Helyi tárogató.

BORITÉK: Heti naptár. Sakktalány. Szórejtvény. Betű-talányok. Helyesen megfejtők nevei. Szerkesztő üzenet. Vegyes. Hirdetés.

HETI NAPTÁR.

Augusztus.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár	Izraeliták naptára	NAP		HOLD		
					kel. o. p.	nyug. o. p.	kel. o. p.	nyug. o. p.	
3 Szomb.	István felt.	Lidia	22 Mária Magd.	4 Sab. Házon	4	41	30	1015	9 37
4 Vasár.	F 8 Domonkos r.	F 7 Domokos	23 A 7 Trophim	5	4	42	29	1137	9 56
5 Hétfő	Havi b. assz.	Afra	24 Krisztina	6	4	43	27	este	1015
6 Kedd	Urunk színváltoz.	Jéz. színváltoz.	25 Anna	7	4	45	25	2 39	1039
7 Szerda	Donát, Kajetán	Kajetán	26 Hermol	8	4	46	7	23 4	1 1116
8 Csütör.	Czirjék, Jusztin	Czirjék	27 Pantaleok	9 Tisab. böjt.	4	47	22	5 10	regg
9 Péntek.	Román, Afra	Emód	28 Prochor	10	4	49	7	21 6	1 0 9

SAKKTALÁNY.

Lehmann Arankától.

(Lóugrás szerént megfejtendő.)

ha	tok,	Ő	ját,	re	lát	va	ko	
ri	a	hall	ha	re	lomp	sze	Nem	
nem	tok.	Rá	lem,	ké	gyok,	a	ne	
ra	zem	sze	tés	re	Hejh,	són	A	
re	ve	ész	csak	ve	lem	ben	lom	
az	megy	pám	De	sze	hal	le	ve	
nyá	lem,	zöld	szem	ső	rem,	re	tem,	
a	a	ját,	A	nem	es	tét	Be	

Szórejtvény.

Margitay Margittól.

Az első tag nélkül
Nem lehet megélni;
Ugyanazért jó ezt
Romlástól kimélni.

A másik tag pedig
Feltételest jelent,
Míg a harmadik tag
Mond mindenre igent.

A három tag együtt
Egy csinos alkotmány,
Mely tökélyre vive,
Lesz igen nagy vívmány.

Betű-talányok.

epi	Ó	Bi	a	V
Do		Á	a	V

E	i	S	ő
---	---	---	---

Megfejtési határidő aug. 16-ka.

A „Délibáb“ 28-ik számában közölt sakktalány értelménye a következő:

Édes sejtés kéje rezg át

És remegve kérdezem:

Lesz idő, hogy véget ér e

Vergődés, e gyötrelmem?

S vajh leszünk-e lehetünk-e

Még mi ketten boldogok?...

S az a kép csak hallgat, hallgat

S az a kép csak mosolyog.

Dengi János.

A betű-talányok pedig: „Huszár,“ „Szent János retek,“ „Fogy a hitel,“ „Két ellentét,“ „Tizenkét óra,“ „Nagy Kunság,“ „Hont megye.“ Helyesen a következő t. előfizetőink fejtették meg:

A debreczeni ref. tanítóképzede olvasóköre nevében: Duró János, Győry Zsuzsika, Nemes Ilonka, az első éves papnövendékek Ungvártt, Friedland Berta, Markovits Benő, Buday Vilma, Kálnoki Matild, Nagy István, Tóth Katinka, Fenyves Aranka, Böhm Szeráfin, Kövesdy Mariska, Weisz Nina, Hevessy Géza, Vass Flóra, Karász Jenő, Német Berta, Körösy Katalin, Herczeg Klára, Vörös Sándor, Lehoczky Biri, Kardos Ferike, Nánássy Erzsike, Hochstätter Irma, Steiner Hermine, Péchy László, Zivuska Ferenczné, Komjáthy Piroška, Halassy Jolán, Kis Erzsike, Fekete Albert, Erdélyi Gyula, Málon Berta, Mikita Elek, K. I. Wéber Gyula, Sárközi Ida. Kaizler Katalin.

A szerkesztő üzenetei.

„Kiadó lakás“ megkaptuk.

„Adél“-t is a többiek közzé soroztuk.

M. Flóra urhölgynek Császárfürdő. Köszönet a megemlékezésért, az egyikét, mint láthatja, azonnal hozzuk; — a másikat nemsokára.

M. J. Besztercebánya. Küldeményét felhasználjuk; a lapot kívánsága szerint megindítottuk.

B. J. L. Helyben. Kérek türelmet; az is jönni fog a maga beosztása szerint.

W. L. Kaposvárt. Nem sokára látand napvilágot.

Miután a sakk-, szám-, szó- és betű-talányoknak fogyatékán vagyunk, fölkérjük — azon t. munkatársakat és munkatársnőket, — kik lapunkat ezekkel ellátták, miszerént ily küldeményekkel mielőbb megörvendeztetni sziveskedjenek.

a ragályos kórok a meleg-fürdők által terjednének, Német és Olaszországban azok használatát igen megszorították.

Az ásványos fürdők Német- és Franciaországban a XV-ik és XVI-ik században lettek nevezetesebbekké.

A hideg fürdők a múlt század elejétől jöttek az angoloktól mindenfelé elterjedve divatba s a langyos fürdőket pedig csak a múlt század közepe táján kezdték használni.

Mind e fürdő-nemnek helyes használata, valamint czélszerű fürdőintézetek föllállítása és általán a fürdők életrendi használatának oly virágzó elterjedése körül, minővel azok korunkban bírnak, a német orvosok fárdalmainak sokat köszönhet az emberiség.

Megemlítettök még a keleti népek, a törökök fürdői; azok a legfinomabb s legdrágább illatszerekkel vegyített gőzfürdőikkel a testnek sajátos dögönyöztetését kötik össze, mit ők „Schampooon“ néven neveznek s mely fürdés-módot számos kórbajban hatalmas gyógyszernek találtak.

— **Kutya-hűség.** Új adat az ebhűséghez, mely párját alig fogja találni. — A nettey-i nagy kórház orvososa, Southampton mellett, nem régiben új foundlandi kutyája kíséretében hosszabb sétát tett. Este haza érve, észrevette, hogy néhány levele elveszett zsebéből s kutyáját sem találta sehol. Másnap rögtön megújította az előtte való napi sétáját s pár mérföldre ott leli kutyáját levelei mellett örökösödve, mint egy cerberus. A hű állat tizenhat óra hosszat, egész éjen át őrzötte gazdája tulajdonát. A tett megünneplése alkalmából Post-master generalnak nevezték el a hű ebet s egy képirő már le is vette a levelet őrző ebet mintául, melyet egy képkiallításra fog beküldeni.

Medve-történet. Egy külföldi lap a következő történetet beszéli el egy szelidített medvéről. Podolia egyik kolostorában, egy fiatalon elfogott medvét tartottak a háznál. Az állat nagyon jámbor és tanulékony volt. A jó klastromkoszt sem volt ártalmára, mert nagyon is hizni kezdett. — Nem tagadták meg ugyan ezután sem tőle a jó étkezést, de a tunyaság bűn volt a szent atyák előtt, s ugyanazért elhatározták, hogy valami foglalkozással látják el a medvét. — A medve tanulékonyága szép reményekre jogosított. — Messziről kellett a vizet czipelni a barátoknak, a fráterek megunták s a medvét akarták betanítani. Hátára illesztették a két puttont s így közös erővel, könnyebben vélhették elintézni a bajt. — A fráter szorgalmasan töltögette a csebreket, s a jó medve a legbarátságosabban czipelte fel a kutról. Valóban keservesen kereste meg kenyerét. Egy darab ideig nagyon helyesen folytak a dolgok, de egyszer összetűzött társaival, mert ezek nem a legbarátságosabban bántak véle. — Egy nap nagyon sok vizet czipelt, többet, mint szerény véleménye szerint vihett. Utoljára már maga huzta fel a vizet s maga töltötte a csebrekbe, de azon vette észre, hogy mikor magára veszi a csebreket, azok mindig üresek. A fráterek tréfát

üztek a jó medvével. Még egyszer türelmesen megtölté a csebreket s mikor hátára akarja venni, észrevette, hogy a fráterek ismét ki akarják tölteni a vizet. Egyszerre összehuzta szemét, s morogni kezdett, kezébe kapta a vizvivő nagy rudat s dühösen rohant a megrémült barátok közzé. — Kétségbeesetten futottak a fráterek, s a kolostorhoz érve bezárkóztak. De a medve bosszuért szomjazott s átment mérgesen a kolostoron. Mindenkép ki akarták engesztelni, de nem lehetett. Védelmi állásba helyezte magát s folytonosan morgott, hanem pár nap mulva annyira megéhezett, hogy csuszva-mászva jött a konyha ajtaja elé.

— **Az idei május Amerikában.** Alig képzelhető nagyobb ellentét, mint a milyen az idén Európa és Amerika májusai közt mutatkozott. Minket majd megvett az isten hidege a folytonosan süvöltő északkeleti szél miatt és csaknem az egész „csodaszép május havában“ ott guggoltunk a barátságos tűzü kandalló mellett, míg az Egyesült-Államok lakói oly rekkenő melegben izzadtak, hogy akár augusztustól sem kívánhatnánk különbet, s Uj-Yorkból azt írják, hogy a közelebbi öt év alatt épen a múlt májusban állt legmagasabb fok a hőmérő higgánya. Például május 16-án Uj-Yorkban a hőmérő 90 Fahrenheit-fokot mutatott az árnyékban, porfellegek borították az utakat és a roppant hőség miatt igen sok helyen lángra lobbantak az erdők az Egyesült-Államok területén. E szokatlan hőséget az év ily korai szakában főleg a Csendes-tengerben működő vulkánikus zavargásoknak tulajdonítják a tudósok.

Kiadói üzenet.

Felkérjük t. vidéki előfizetőinket, miszerént a hátrálékban levő és az új évnegyedre vonatkozó előfizetési pénzeket mielőbb kiadó-hivatalunkhoz beküldeni sziveskedjenek.

Hirdetés.

Homöopatha orvos

Dr. KLÁR VINCZE

orvos-tudor, szülész-műtő,

rendel naponta: reggel 7—9-ig, délután
3—5 óráig.

Szegényeknek ingyen.

Lakása: Batthyáni-utca, Czégely-féle házban,
2158. szám alatt.